

“Es más fácil reír juntos que solos: la alegría permite compartir y es el mejor antídoto contra el egoísmo y el individualismo”.

(Papa Francisco)

evangelio cotidiano

TIEMPO DE CRISIS ESPIRITUAL

No hablaré de las tan traídas y llevadas crisis económica, social y de valores. Sin duda, estas crisis inciden en el ánimo de muchos de nosotros, por lo que aportan de incertidumbre y por sus consecuencias, que nos traen sufrimiento con el que no contábamos y negatividad en nuestra percepción de la realidad y del mundo que nos toca vivir. Hoy, no obstante, deseo apuntar algo sobre la crisis que denominaría crisis “espiritual”.

Me refiero a la crisis que es consecuencia de la falta de sentido que padece nuestra sociedad tremendamente materialista, sociedad en que escasea o es nulo el alimento de nuestra interioridad. O lo que es lo mismo: nuestra relación con Dios es insuficiente, empobrecida o no existe y las preguntas sobre las cuestiones existenciales las evadimos... todo lo más las confinamos a nuestra privacidad, que a nadie importa... Una de sus consecuencias es que a los cristianos nos quieren relegar al ámbito de las sacristías, es decir, que se nos niega la opinión y la militancia sobre el compromiso que tenemos con el mundo y con la historia, en una serie de valores que consideramos fundamentales.

El panorama puede llevarnos al desaliento, pero los cristianos no debemos perder la esperanza de buscar caminos que colmen la sed de profundidad y de respuestas. Las crisis tienen doble cara, mientras hay crisis hay solución; las crisis son puntos de

inflexión que indican, además de posible hundimiento, posible y necesaria solución. Es el momento de preguntarnos qué sentido debemos dar a nuestra vida, y qué esperanza queremos para nuestra fe y para la de nuestros contemporáneos. La crisis espiritual que atravesamos puede ser una palanca para el futuro...

Para este reto de búsqueda de sentido, hay que tener esperanza ¿Es o no es esperanza, valga la redundancia, no desesperar? Un texto del profeta Habacuc lo expresa de forma genial: *Aunque la higuera no eche yemas y las viñas no tengan fruto, aunque el olivo olvide la aceituna y los campos no den cosecha, aunque se acaben las ovejas del redil y no queden vacas en el establo; yo me alegraré en el Señor, me gozaré en el Dios de mi salvación.*

Sin olvidar que la raíz de la esperanza, en la crisis y en la no crisis, no somos nosotros mismos, es la fuerza de Dios, que nos impulsa a la acción y al compromiso por un mundo más espiritual, más humano, más fraterno, más libre...

**María Victoria Aymerich,
hermana de la Consolación**

pensaments

LA BATUTA DE DIOS

En ocasiones te preguntan por qué eres cristiano. Suelen contestar invariablemente lo mismo: porque diariamente veo al Padre. Ante esta respuesta te miran de manera displicente. Probablemente piensan que están ante un loco. No te importa. También a Cristo —a quien sigo— le tildaron de “ido”. Sus propios familiares. Si quien interroga tuviera la mente abierta intentarías desarrollar esa certeza luminosa: lo veo en la Naturaleza, en un recién nacido, en quien pide o concede perdón, en quien renuncia al aborto, en quien ama a un enemigo. Lo veo en un verso. Pero, de manera especialísima, en la música, ese lenguaje común a todos que el Creador os dio para que os entendierais.

No os privó de vuestro libre albedrío, aún a sabiendas de cómo lo utilizaríais... Cada nota en un pentagrama es una caricia y un recordatorio: “¡Uep! Recuerda que

estoy contigo. Que lo estaré siempre” Y cada emoción que extrae de vuestra alma un instrumento no es sino presencia divina, que no inspiración. Música, pues, en los hogares, en las calles, en los colegios e institutos, en los hospitales y geriátricos... En Israel, en Gaza, en Etiopía, en los países invadidos, en el corazón quebrado de tanto psicópata suelto. Y música en su corazón y en el tuyo... Ver no es mirar. Ver es contemplar. Y asimilar. Por eso en el oboe de Gabriel o en un adagio de Mahler encuentro siempre una muestra más del inmenso amor de Dios hacia el hombre...

Juan Luis Hernández Gomila

Diumenge XII de Durant l'Any

Lectura del llibre de Job 38, 1.8-11
El Señor, des de la tempesta, digué a Job: «¿Qui posà les portes que limiten la mar quan naixia plena d'insolència, i jo la vestia amb les boires i li donava, per bolquers, la nuvolada? Jo vaig retallar les seves voreres i la vaig tancar amb portes i barrots, dient-li: Fins aquí et permet venir, no més enllà. Atura la insolència de les teves ones».

Salm responsorial 106

R: Enaltiu el Señor, perdura eternament el seu amor.

► Uns comerciants que s'embarcaren i es feren mar endins, foren testimonis de les obres del Señor, dels seus prodigis en alta mar.

► A un orde seva es girà un huracà, que aixecava grans onades: es veien al cel, es veien al fons, i, extenuats de mareig, no s'aguantaven drets, no hi valia res la seva perícia.

► En les seves penes cridaren el Señor, i els salvà d'aquell perill: placà el temporal i vingué la bonança, es calmaren les onades del mar.

► I els va dur fins al port, plens de goig per la calma retrobada. Que reconguin els favors del Señor, el prodigis que ha fet en bé dels homes.

Lectura de la 2ª carta de sant Pau als cristians de Corint

5, 14-17

Germans, l'amor que Crist ens té ens obliga: hem de reconèixer que un ha mort per tots. I és que tots han mort, però ell ha mort per tots, perquè no visquin ja per a ells mateixos, sinó per a aquell que ha mort per tots i ha ressuscitat. Per això nosaltres des d'ara, ja no valoram ningú per la seva condició mortal, i si en altre temps havíem valorat així Crist, ara ja no ho feim. Aquells qui viuen en Crist són una creació nova; tot allò que era antic ha passat, ha començat un món nou.

Lectura de l'Evangeli segons sant Marc

4, 35-41

Un dia, l'horabaixa, Jesús digué als deixebles: "Passem a l'altra vorera." Deixaren la gent, i se l'endugueren en la mateixa barca on es trobava. Devora ells seguien també altres barques. Mentrestant s'aixecà un temporal de vent tan fort que les onades queien damunt la barca i s'anava omplint. Jesús era a popa, dormint amb el cap reclinat a un coixí. Ells el criden i li diuen: "Mestre, ¿no veis que ens enfonsam?" Jesús es desvetllà, va renyar el vent i digué a l'aigua: "Calla i estigues quieta." El vent amainà i seguí una gran bonança. Després els digué: "¿Per què sou tan porucs? ¿Encara no teniu fe?" Ells, plens de gran respecte, es demanaven un a l'altre: "¿Qui deu ser aquest, que fins i tot el vent i l'aigua l'obeeixen?"

Lectura del libro de Job 38, 1.8-11
El Señor habló a Job desde la tormenta: «¿Quién cerró el mar con una puerta, cuando escapaba impetuoso de su seno, cuando le puse nubes por mantillas y nubes tormentosas por pañales, cuando le establecí un límite poniendo puertas y cerrojos, y le dije: "Hasta aquí llegarás y no pasarás; aquí se romperá la arrogancia de tus olas"?».

Salmo responsorial 106

R: ¡Dad gracias al Señor, porque es eterna su misericordia!

► Entraron en naves por el mar, comerciando por las aguas inmensas. Contemplaron las obras de Dios, sus maravillas en el océano.

► Él habló y levantó un viento tormentoso, que alzaba las olas a lo alto: subían al cielo, bajaban al abismo, se sentían sin fuerzas en el peligro.

► Pero gritaron al Señor en su angustia, y los arrancó de la tribulación. Apaciguó la tormenta en su suave brisa, y enmudecieron las olas del mar.

► Se alegraron de aquella bonanza, y él los condujo al ansiado puerto. Den gracias al Señor por su misericordia, por las maravillas que hace con los hombres.

Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los Corintios

5, 14-17

Hermanos: Nos apremia el amor de Cristo al considerar que, si uno murió por todos, todos murieron. Y Cristo murió por todos, para que los que viven ya no vivan para sí, sino para el que murió y resucitó por ellos. De modo que nosotros desde ahora no conocemos a nadie según la carne; si alguna vez conocimos a Cristo según la carne, ahora y no lo conocemos así. Por tanto, si alguno está en Cristo es una criatura nueva. Lo viejo ha pasado, ha comenzado de nuevo.

Lectura del santo Evangelio según san Marcos

4, 35-41

Aquel día, al atardecer, dijo Jesús a sus discípulos: «Vamos a la otra orilla» Dejando a la gente, se lo llevaron en barca, como estaba; otras barcas lo acompañaban. Se levantó una fuerte tempestad y las olas rompían contra la barca hasta casi llenarla de agua. Él estaba en la popa, dormido sobre un cabezal. Lo despertaron, diciéndole: «Maestro, ¿no te importa que perezcamos?». Se puso de pie, increpó al viento y dijo al mar: «¡Silencio, enmudece!» El viento cesó y vino una gran calma. Él les dijo: «¿Por qué tenéis miedo? ¿Aún no tenéis fe?». Se llenaron de miedo y se decían unos a otros: «¿Pero quién es este? ¿Hasta el viento y el mar lo obedecen!».

No tingueu por!

Cap al fosquet... tota l'escena de la tempesta calmada es fa durant la nit. És el moment en què les forces del mal poden actuar amb impunitat. La barca és "sobre la mar", lloc on, segons l'època hi residien les forces demoníques. La paraula "calla!" significa també "exorcitzar".

Dit d'altra manera, Marc ens vol fer comprendre que més enllà de la violenta tempestat, els deixebles i, per tant, tots els homes, estan exposats a un combat molt més profund i dramàtic: el combat contra el mal, no solament el mal "natural", sinó sobretot el mal que roega el cor dels homes. Els Apòstols sobrepassats per la violenta tempesta simbolitzen els homes sobrepassats pel poder del mal, que sembla que se l'endugui sempre. Per a vèncer el mal, es fa necessari piguar mà a un poder més gran. Sort que Jesús hi era allà! Ell disposa un poder diví! Sí!, però dorm tan fort que les ones que enfonsen la barca no arriben a despertar-lo. El seu son llavors es fa símbol de la mort. Així tot sembla perdut: "Mestre, no veis que ens enfonsam?" Jesús s'arriba a despertar. I aquesta paraula que empra Marc és la mateixa per dir la resurrecció de Jesús: "S'ha despertat d'entre els morts".

Així podem comprendre el sentit profund de la tempestat calmada. Jesús ha vingut al cor de la nostra vida, ha baixat fins al més profund del misteri del mal que bat encara i sempre; allà, ell ha arribat fins a entrar al somni de la mort violenta, que els homes han buidat de tota traça d'amor, allà on sembla que no es sent res, indiferent a les nostres desgràcies: "Mestre, no veis que ens enfonsam?". Però Déu, en Jesús, respecta la nostra llibertat, no podent fer més que una cosa: embarcar-se amb nosaltres en les nostres vides, amagat en les nostres tempestes i en les nostres morts, per a posar-hi la seva presència, més forta que les nostres tenebres. Només és després de la mort que manifestarà el poder de la seva resurrecció. El que ell ens demana avui, és creure, posar a les seves mans la nostra confiança: "Per què sou tan porucs?". Amb ell dintre de la nostra barca, o la de l'Església, els poders del mal no tindran la darrera paraula.

Josep Sastre

Ntra. Sra. del Perpetuo Socorro

Los constantes avances técnicos que se fueron realizando en los últimos siglos en cuanto a la variedad de sistemas de reproducción de pinturas y dibujos a fin de obtener gran cantidad de copias, propició que las familias cristianas alcanzaran la posibilidad de disponer de abundantes cuadros que favorecieran la piedad cristiana. Los procedimientos para obtener estos resultados fueron, el grabado, el estampado, la litografía, la xilografía, etc.

Entre los cuadros piadosos diseminados por todo el mundo cristiano destaca el de la Virgen del Perpetuo Socorro, cuya festividad se celebra el 27 de junio, título mariano que también fue muy popular en Menorca, gracias a algunos predicadores que vinieron a la isla. Se trata de la copia de un icono bizantino, que se venera en Roma,

en la iglesia de los Redentoristas, teniendo su origen, según parece, durante el siglo XV en la isla de Creta, lugar muy floreciente por la excelencia del arte bizantino y de donde procedía el genial pintor que se estableció en España, conocido como el Greco.

Este icono se designaba en griego como Strastnaia, o sea, «la Virgen de la Pasión», porque aparecen en él dos ángeles que sostienen instrumentos de la pasión de Cristo a vista de lo cual el niño aprieta la mano derecha de su madre, mientras una de sus sandalias se está desprendiendo de su pie, como signos de su intensa emoción. El venerable Pío XII con razón decía: «La piedad de nuestros mayores muy acertadamente apellidó del Perpetuo Socorro a Aquella de quien se espera todo auxilio, de la que viene toda defensa (AAS 43, 363).

Agenda

Full Dominical Estiu 2024

A partir d'aquest diumenge 23 de juny comença l'edició del Full Dominical de l'estiu. Cada setmana trobareu el Full Dominical a les parròquies i a la pàgina web del Bisbat de Menorca (bisbatdemenorca.org).

Festa de Sant Joan Baptista

Dilluns 24 de juny, a les 19 h, celebració de l'Eucaristia a l'ermita de Sant Joan dels Vergers, a Maó. Tot seguit, bereneta i rifa de manualitats per al manteniment de l'ermita.

Charla para los laicos

Viernes 28 de junio, de 17 a 18 h, charla sobre el tema "El divino Corazón de Jesús (según las enseñanzas de San Juan Eudes)", en el locutorio de las religiosas del Santuario de la Virgen de Monte Toro.

Trobada de final de curs del professorat de religió

El 7 de juny els mestres i professors de religió de Menorca es van trobar a la parròquia de Sant Lluís per a viure una estona de pregària i convivència. En la pregària van mostrar el seu agraïment a Déu per acompanyar-los durant tot el curs en la seva missió, en els moments d'alegries i dificultats.

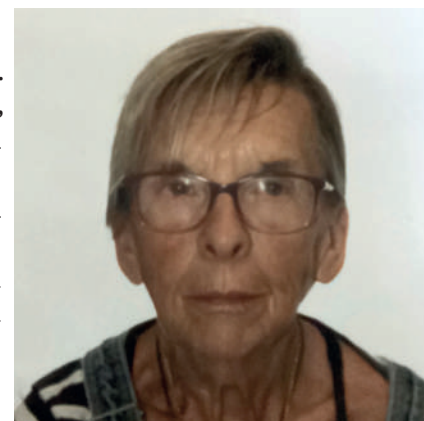
Bisbat de Menorca

Després, Mn. Joan Camps, director del Secretariat d'Ensenyament, va informar sobre dos nous cursos de religió que els professors podran fer el pròxim curs de forma on-line per ampliar la seva formació. Els docents també van posar en comú inquietuds i experiències que han viscut en els seus centres educatius. Finalment, es va compartir una bereneta en un ambient molt agradable i familiar.

Elecció de la nova Delegada de Mans Unides Menorca

El 25 de maig de 2024 es va celebrar l'Assemblea Anual de Mans Unides Menorca on es va votar la nova Presidenta-Delegada. L'elecció va recaure en Mª Purificación Alías Tudurí (Maruja) que, des d'aquestes línies, agraeix als voluntaris la confiança dipositada en la seva persona i, des de ja, es posa a disposició seva, així com de les administracions públiques i privades amb les quals Mans Unides Menorca col·labora, per a desenvolupar la seva missió en favor dels més desfavorits. Al mateix, la nova Presidenta agraeix públicament la tasca que ha exercit al llarg dels últims anys la seva antecessora en el càrrec, Catalina Seguí de Vidal. Mª Purificación Alías Tudurí va ser secretària de Mans Unides del 2003 al 2015 i també voluntària d'aquesta organització cristiana del 2015 al 2024.

Efemèrides de la història del Santuari de la Mare de Déu del Toro

No és possible fixar amb exactitud incontrovertible l'origen i la fundació del santuari de la Mare de Déu del Toro. Raonablement, les arrels primeríssimes es vinculen, com a mínim, a la restauració del cristianisme a l'illa de Menorca, l'any **1287**, quan es féu el repoblament català i la incorporació del territori a la Corona catalanoaragonesa d'Alfons III el Liberal. Determinats documents d'origen baix medieval ja donen en el **1291** certa notícia genèrica sobre l'existència d'un santuari en aquell punt més alt de l'orografia insular.

► **Entre 1287** (conquesta cristiana) i **1297** (Tractat d'Anagni i establiment del Regne privatiu de Mallorca per a Jaume II), els mercedaris hagueren d'abandonar el santuari. S'hi obriria una època de decadència general. El **1301**, en el document anomenat *Pariatge* per a l'ordenació parroquial de l'illa, el santuari del Toro apareix esmentat com a Capella de Sant Salvador.

► **11 de desembre de 1292**. El canonge de Barcelona i paborde de Menorca, Guillem de Vilanova, assegura en un document d'aquesta data, la pacífica possessió als frares mercedaris de l'església aixecada per ells un cert temps abans dalt del cim de la muntanya.

► **En el curs dels segles XIV, XV** i part del **XVI**, el govern religiós del santuari com a capella i oratori, passa a mans del clero secular menorquí, però no pas al regular. Són anys de manca d'estabilitat i de

Santuari de la Mare de Déu del Toro - Vista general - Foto: L. Rolsin

bon manteniment arquitectònic. Entretant, la cura sobre la fàbrica recaigué sobre les responsabilitats de la Universitat General de Menorca i sobre cada Universitat forana en particular (Maó, Alaior i es Mercadal-Santa Àgueda).

► **19 de març de 1303**. Es fa públic el document d'ordenació parroquial de l'illa de Menorca anomenat «*Pariatge*». En ell, per primera vegada documentadament, s'hi esmenta l'existència d'una església situada al capdamunt de la muntanya. Es conserva una còpia del «*Pariatge*» en el Llibre de Privilegis de la Universitat General de Menorca, popularment conegut com a «*Llibre Vermell*», en l'actualitat dipositat a l'Alcaldia de Gala de la casa consistorial de Ciutadella.

► **23 de febrer de 1363**. El bisbe de

la diòcesi de les Balears, Mons. Antoni Collell fa saber al redactor des Mercadal haver conferit al clergue minorista Salvador Caselles, la capellania de l'ermita del Toro

► **27 de gener de 1413**. El Pare prior Andreu Ribas funda un benefici a l'altar de Sant Miquel de l'església llavors agustiniana d'El Toro.

► **19 de maig de 1493**. La Universitat d'Alaior fa el vot de presentar a la Verge l'anomenat *Ciri de ses Rates*. Es presentava la Pasqua de Pentecosta, per part de dos majordoms nomenats expressament; i açò, per demanar, anualment, la protecció dels camps de Menorca contra les plagues de rates que malmetien les collites, a vegades gravíssimament. Ja a començament del segle **XVI**, el ciri era presentat per les quatre universitats menorquines, amb una comissió dita l'Obreria del Ciri de ses Rates, formada per quatre individus, un per cada districte municipal de Ciutadella, Maó, Alaior i es Mercadal-Santa Àgueda. És dona el cas que el **18 de març de 1792**, els jurats de la Universitat des Mercadal, en una comunicació enviada al prior del Toro, li demanaren que, en la finalització de cada any, li fossin tornades a la localitat les restes del ciri de ses rates. A més informaren els mercadalencs que tenien la intenció de no donar més que 2 lliures i 10 sous per als oficis que es cantaven en el dia de la presentació de l'esmentat ciri. El prior d'aleshores, el Pare fra Agustí Pons, no admeté les innovacions proposades.

Vista d'Es Mercadal des de dalt la Muntanya

Miquel Àngel Limón Pons